



INFORMACJA NA TEMAT ŚRODKÓW BEZPIECZEŃSTWA, SPOSOBÓW OSTRZEŻENIA I POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII PRZEMYSŁOWEJ NA TERENIE POLSKI GAZ S.A. ODDZIAŁ W GÓRZE KALWARII

(aktualizacja grudzień 2022 r.)

Prowadzący zakład: Polski Gaz S.A.

Reprezentowany przez: **Paweł Bielski – Prezes Zarządu (jednoosobowo)**

Adres siedziby: ul. Stawki 40
01-040 Warszawa
woj. mazowieckie

Telefon: (+48) 22 330 59 00

Fax: (+48) 22 330 59 01

Email: p.bielski@polskigaz.pl

Kierujący zakładem: Elżbieta Książek – Dyrektor Zarządzający

Adres siedziby: ul. Adamowicza 1
05-530 Góra Kalwaria
woj. mazowieckie

Telefon: (+48) 22 727 44 16

Fax: (+48) 22 727 44 17

Email: e.ksiazek@polskigaz.pl

Zakład Polski Gaz S.A. Oddział w Górze Kalwarii, z uwagi na maksymalne ilości magazynowanego gazu płynnego, przekraczające wartości progowe wskazane w rozporządzeniu Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz. U. 2016 r., poz. 138), zaklasyfikowany został do **zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej**.

Zakład Polski Gaz S.A. Oddział w Górze Kalwarii podlega przepisom w zakresie przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym. Prowadzący zakład dokonał zgłoszenia właściwym organom, o którym mowa w art. 250 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2019 r., poz. 1396) oraz opracował i przekazał im Program zapobiegania awariom, Raport o bezpieczeństwie, Wewnętrzny plan operacyjno – ratowniczy, a także informacje do opracowania Zewnętrznego planu operacyjno – ratowniczego.

Zgodnie z orzeczeniem zawartym w Decyzji Nr WZ.52820.5.3.2022 z dnia 24 maja 2022 r. Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej, zakład Polski Gaz S.A.

Oddział w Górze Kalwarii znajduje się w grupie zakładów stwarzających ryzyko wystąpienia awarii przemysłowej, których zlokalizowanie względem siebie może spowodować efekt domina (może zwiększyć prawdopodobieństwo wystąpienia awarii lub pogłębić jej skutki). Mazowiecki Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej ustalił grupę zakładów w skład której, prócz Polski Gaz S.A. Oddział w Górze Kalwarii, wchodzi:

Brenntag Polska Sp. z o.o. Magazyn Centralny w Górze Kalwarii, ul. Towarowa 6, 05-530 Góra Kalwaria – zakład o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Grupa Inco S.A. Zakład Produkcyjny w Górze Kalwarii, ul. Towarowa 8, 05-530 Góra Kalwaria – zakład niebędący zakładem o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

Z uwagi na lokalizację zakładu, w sprawach dotyczących przeciwdziałaniu wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, właściwym organem Państwowej Straży Pożarnej (PSP) jest Mazowiecki Komendant Wojewódzki PSP w Warszawie. Czynności kontrolno – rozpoznawcze w zakładzie prowadzi Komendant Powiatowy PSP w Piasecznie z udziałem przedstawicieli Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP w Warszawie, a także Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.

Opis działalności zakładu:

Zakład Polski Gaz S.A. Oddział w Górze Kalwarii prowadzi handel hurtowy i detaliczny gazem płynnym. Na jego terenie prowadzona jest działalność związana z dystrybucją gazu płynnego tj. propanu, butanu lub ich mieszaniny (LPG – ang. Liquefied Petroleum Gas). Proces technologiczny w zakładzie stanowią następujące operacje:

- magazynowanie gazu płynnego w zbiornikach,
- załadunek i rozładunek autocystern,
- napełnianie butli przenośnych 10, 11 kg, 30 i 33 kg oraz butli turystycznych 2 i 3 kg,
- czasowe magazynowanie i ekspedycja butli napełnionych.

Zakład świadczy także usługi w zakresie dostaw/spedycji gazu płynnego.

Charakterystyka składowanych substancji niebezpiecznych:

Na terenie zakładu występują następujące substancje niebezpieczne, decydujące o zaliczeniu zakładu do zakładu o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej:

Lp.	Nazwa substancji niebezpiecznej	Zwrot zagrożenia	Charakterystyka zagrożenia	Ilość poszczególnych substancji niebezpiecznych			
				Progowa dla ZDR	Maksymalna na terenie zakładu		
					Zbiorniki	Cysterny drogowe	Butle przenośne
1	Propan – butan LPG (C ₃ H ₈ + C ₄ H ₁₀) Nr CAS 68476-85-7 Nr WE 270-704-2	H 220 Flam. Gas. 1	skrajnie łatwopalny gaz	200 Mg	280 Mg	100 Mg	33 Mg
		H 280 Press. Gas	zawiera gaz pod ciśnieniem, ogrzanie grozi wybuchem, gaz skroplony				
2	Propan (C ₃ H ₈) Nr CAS 74-98-6 Nr WE 200-827-9	H 220 Flam. Gas. 1	skrajnie łatwopalny gaz	200 Mg	260 Mg	100 Mg	33 Mg
		H 280 Press. Gas	zawiera gaz pod ciśnieniem, ogrzanie grozi wybuchem, gaz skroplony				
3	Butan (C ₄ H ₁₀) Nr CAS 106-97-8 Nr WE 203-448-7	H 220 Flam. Gas. 1	skrajnie łatwopalny gaz	200 Mg	300 Mg	100 Mg	33 Mg
		H 280 Press. Gas	zawiera gaz pod ciśnieniem, ogrzanie grozi wybuchem, gaz skroplony				
				Sumaryczna ilość gazu płynnego			
				Progowa dla ZDR	Maksymalna na terenie zakładu		
					Zbiorniki	Cysterny drogowe	Butle przenośne
				200 Mg	300 Mg	100 Mg	33 Mg
RAZEM					433 Mg		

Główne scenariusze awarii przemysłowej:

Awariom przemysłowym, jakie mogą wystąpić na terenie zakładu, mogą towarzyszyć następujące potencjalne skutki (związane z uwolnieniem wskazanych powyżej substancji niebezpiecznych):

- wyciek gazu płynnego,
- pożar gazu lub wybuch gazu (LPG) i emisja toksycznych produktów spalania.

Powyższe zdarzenia mogą mieć negatywny wpływ na zdrowie i życie pracowników zakładu i innych osób, jego instalacje i mienie, a także na jego otoczenie.

Działania, które zostaną podjęte w przypadku wystąpienia awarii:

Działania ratownicze zarówno w przypadku wycieku gazu, jak i pożaru, mają na celu przede wszystkim likwidację źródła emisji – odcięcie dopływu gazu do miejsca wycieku. W ten sposób należy prowadzić również działania gaśnicze – nie należy gasić pożaru gazu w inny sposób niż odcięcie jego dopływu do miejsca emisji, chyba że zagraża on bezpośrednio życiu ludzi. Ww. działania prowadzone będą za pośrednictwem technicznych systemów zabezpieczeń (systemy detekcji i kontroli parametrów pracy instalacji z ręcznymi i automatycznymi zaworami) oraz pracowników obsługujących instalacje. Dodatkowo przewiduje się ochronę sąsiednich instalacji i obiektów – ograniczenie eskalacji

zdarzeń awaryjnych za pomocą instalacji zraszaczowej, hydrantów. Ograniczenie skutków awarii będzie jednocześnie realizowane poprzez alarmowanie sąsiednich podmiotów i mieszkańców (narażonych na negatywne skutki awarii) oraz zewnętrznych służb ratowniczych. Ponieważ w wyniku wycieku, pożaru, wybuchu gazu zanieczyszczenie trwale środowiska praktycznie nie występuje (ogranicza się do czasu trwania awarii – wycieku, pożaru), nie ma konieczności podejmowania dodatkowych zadań, w celu przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego. Gazy węglowodorowe magazynowane na terenie zakładu, z uwagi na swoje właściwości, nie powodują skażenia środowiska:

- gaz płynny nie jest substancją toksyczną,
- gaz płynny nie reaguje z wodą,
- gaz płynny nie jest klasyfikowany jako substancja niebezpieczna dla środowiska.

W związku z powyższym nie ma konieczności podejmowania dodatkowych zadań, w celu przywrócenia środowiska do stanu poprzedniego, nie zachodzi także potrzeba określenia sposobów neutralizacji substancji lub poawaryjnej remediacji gleby.

Podstawową zasadą postępowania poawaryjnego jest ograniczenie do minimum powstałych szkód oraz niedopuszczenie do ich negatywnego oddziaływania dla zdrowia, mienia i środowiska. Po zakończeniu działań ratowniczych podjęte zostaną czynności zabezpieczające miejsce awarii oraz uniemożliwiającej jej ponowne wystąpienie.

Środki bezpieczeństwa zakładu:

W celu niedopuszczenia do powstania na terenie zakładu awarii przemysłowej oraz ograniczenia jej potencjalnych skutków zastosowano niżej wymienione środki bezpieczeństwa:

- system detekcji gazów palnych,
- monitoring procesowy i automatykę zabezpieczającą,
- zabezpieczenia przed przepełnieniem zbiorników magazynowych i autocystern,
- zabezpieczenia przed niedopuszczalnymi wzrostami ciśnienia,
- zawory nadmiernego wypływu, odcinające oraz zawory bezpieczeństwa na zbiornikach,
- instalację wentylacji awaryjnej,
- instalację zraszaczową,
- sieć wodociągową z hydrantami zewnętrznymi,
- gaśnice,
- przeciwpożarowe zaopatrzenie w wodę w zbiorniku wodnym o poj. 532 m³ wraz z pompownią ppoż.,
- przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- instalację odgromową i uziemiającą,
- instalację elektryczną w wykonaniu przeciwwybuchowym w strefach zagrożonych wybuchem,
- ochronę fizyczną.

W zakładzie funkcjonuje jednocześnie **system zarządzania bezpieczeństwem** oparty o procedury, zarządzenia i instrukcje organizacyjno – techniczne, gwarantujący odpowiedni do zagrożeń poziom ochrony ludzi i środowiska, stanowiący element ogólnego systemu zarządzania zakładem.

Sposoby ostrzegania okolicznej ludności oraz pracowników sąsiednich przedsiębiorstw:

Na terenie zakładu istnieje komunikacja telefoniczna, oparta na sieci kablowej i komórkowej.

Sygnały alarmowe dla ludności oraz pracowników sąsiednich zakładów generowane są za pomocą syreny. Alarm jest ogłaszany dźwiękiem modulowanym trwającym 3 minuty. Poza sygnałami

alarmowymi komunikaty mogą być rozgłaszane są z ruchomych środków transportowych z urządzeniami nagłaśniającymi przez Policję lub inne służby. Odwołanie alarmu następuje tymi samymi środkami, którymi alarm został ogłoszony, sygnałem ciągłym trwającym 3 minuty lub przy pomocy komunikatów z urządzeń nagłaśniających.

Zakład jest wyposażony w lokalną sygnalizację alarmową – akustyczną i świetlną tj. sygnalizatory optyczne i akustyczne sygnalizujące zadziałanie systemu detekcji gazu.

Sposoby postępowania społeczeństwa w przypadku wystąpienia awarii przemysłowej:

Szczegółowe instrukcje dla okolicznej ludności, pracowników sąsiednich przedsiębiorstw i innych osób znajdujących się w zagrożonym obszarze, określi kierujący działaniami ratowniczymi.

W przypadku zaobserwowania w zakładzie lub jego otoczeniu sytuacji, która mogłaby wskazywać na wystąpienie awarii np.: unoszącego się dymu, wzmożonego ruchu pojazdów służb ratowniczych lub w przypadku usłyszenia sygnału alarmowego (dźwięku syreny) należy: udać się do domu lub schronić w budynku, pozamykać wszystkie drzwi i okna, wyłączyć zbędne odbiorniki prądu i gazu, śledzić dostępne środki masowego przekazu i przygotować się do ewentualnej ewakuacji. W przypadku usłyszenia komunikatu o konieczności opuszczenia budynku, zachowując spokój należy niezwłocznie wyłączyć wszystkie odbiorniki prądu i urządzenia gazowe, zabrać dokumenty i ciepłą odzież, opuścić budynek i udać się do wyznaczonego miejsca zbiórki. Należy otoczyć szczególną opieką dzieci i osoby starsze. Na polecenie osób prowadzących ewakuację, należy przenieść się z miejsca zbiórki do wyznaczonego miejsca tymczasowego pobytu, wykorzystując udostępniony środek transportu.

Osoby przebywające w pobliżu zakładu powinny jak najszybciej oddalić się od jego granic, przemieszczając się w miarę możliwości prostopadle do kierunku wiatru. Osoby znajdujące się w pojazdach powinny jak najszybciej oddalić się od granic zakładu, nie powodując przy tym zatorów na drogach dojazdowych do zakładu.

Tabela. Całodobowy telefon do zakładu oraz telefony alarmowe instytucji zewnętrznych

Lp.	Nazwa instytucji	Nr telefonu
1	2	3
1	Polski Gaz S.A. Oddział w Górze Kalwarii – ochrona zakładu	500 240 207
2	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Piasecznie	112
3	Pogotowie Ratunkowe, Zespoły Ratownictwa Medycznego	112
4	Policja	112
5	Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Piasecznie	(22) 73 70 763 (22) 73 71 888
6	Straż Miejska w Górze Kalwarii	(22) 72 73 415
7	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie	692 495 847
8	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie	(22) 55 95 100